

SVOBODNA SLOVENIJA

Año (Leto) XIV. (9)
No. (Štev.) 8.

“ESLOVENIA LIBRE”

BUENOS AIRES,
21. FEBRUARJA (FEBRERO) 1957

Šepilov – Gromiko

Pred dobrim tednom dni je bil odstavljen sovjetski zunanji minister Šepilov in na njegovo mesto postavljen v zapadnem svetu dobro znani 48 letni Gromiko.

Zakaj ta nenadna sprememba? Ali je vzrok kak izrazit neuspeh Šepilova, ali politika v Egiptu, ali Eisenhowerjeva doktrina? Če hočemo vsaj približno odgovoriti na ta vprašanja, ne smemo pozabiti sledečih dejstev:

Dolgo že ni bil položaj v Sovjetski zvezi tako zamotan, kakor je bil v zadnjem letu in je še danes. Zato ni čudno, če se zdi večkrat, da režim, ki je sedaj na vlad, skače iz ene skrajnosti v drugo.

Na eni strani hoče nakazati kakor da se odpoveduje svojim osnovam in metodam, na drugi strani pa z najbolj brutalno silo uveljavlja ortodokсни stalinizem. Simptomi notranjih krčev sedanjega sovjetskega režima so značilni.

Eden najbolj presenetljivih dogodkov so bili sklepi božičnega zasedanja Centralnega komiteja sovjetske komunistične stranke, ki so bili objavljeni v zaključni resoluciji: temeljita omejitev investicijskih načrtov; velike gradnje, ki so neposredno pred dovršitvijo, je dograditi, dela na ostalih pa je ustaviti; šesto petletko, katere načrti naj bi se že izvajali več kot eno leto, obravnavajo v teh sklepih tako, kakor da je ni; z drugimi besedami: to petletko so ukinili. Šaburov, predsednik Gospodarskega sveta, je bil odstavljen, njegovemu nasledniku Pervuškinu pa je bilo naročeno, da mora v prvi polovici 1. 1957 predložiti Vrhovnemu sovjetu osnutek šeste (!) petletke. Vodilni štab Gospodarskega sveta je bil zamenjan. V novem vodstvu ni nikogar, ki bi pripadal stalinistični skupini. Šef Pervuškin pripada skupini Bulganina. Poleg sta v uradu dva izrazita pristaša Hruščeva, nekaj nepomembnih ljudi in dva zanesljiva prijatelja Malenkova. Odsotnost starih stalinistov v Gospodarskem svetu izgubi svojo pomembnost, če upoštevamo dejstvo, da je bil popreje imenovan za ministra za državno kontrolo Molotov.

Močno zastopstvo skupine Hruščev-Bulganin v Gospodarskem svetu je kazalo na to, da nočejo ničesar spreminjati na obstoječih načrtih. Toda kljub temu je prišlo do naravnost presenetljivega sklepa Centralnega komiteja: ustavitev in razveljavitev petletke, ki je bila v teku.

Kaj takega se ni še zgodilo v sovjetskem režimu. Ukinitev obstoječe petletke je nezasišani umik, je korak nazaj. Na drugi strani pa vsaj delna zmaga Malenkova na polju gospodarstva. On je padel na tem, ker je hotel omejiti veliki investicijski načrt v korist povečanja industrije potrošnih predmetov. S tem, da je zaradi gospodarskega umika, ki ga je sklenil Centralni komite, zvezda Malenkova zopet zasvetila nekoliko močnejše, pa je močno izgubila na svetlobi zvezda starega Kaganoviča, ki je znan tekmelec Malenkova v gospodarski politiki.

Na ta nenadni gospodarski umik Centralnega komiteja je nedvomno vplival načrt šeste petletke, ki je vseboval v glavnem izrabo vseh produktivnih sredstev za novo mogočno kopičenje kapitala; načrti za potrošno industrijo pa so bili tako skrženi, da jih sploh ni bilo mogoče več omejevali. Temu je dodati težko obremenitev sovjetskega gospodarstva z dogodki v satelitskih državah, od katerih so se nekatere čez noč spremenile iz pozitivnih postav v močno pasivne.

Brez vpliva na gospodarski umik pa niso bile notranjepolitične zadeve v Sovjetski Rusiji. Ne smemo prezreti okolnosti, da so v vzhodnih deželah običajno študentje glasniki javnega mnenja. Na skoraj vseh univerzah Sovjetske zveze pa je v zadnjem času močno in sumljivo gibanje med študenti.

Poleg gospodarskih in notranjepolitičnih vplivov je upoštevati tudi razmere v partiji sami, ko ocenjujemo navedeni gospodarski umik. Vse te razmere pa morejo prinesiti tudi še marsikako osebnostno spremembo, predno se bo popolnoma zjasnilo na dokaj oblačnem nebu sovjetskega gospodarstva.

Najkasneje do 20. junija 1958 bo vlada izročila posle svobodno izvoljenim ustavnim oblastem

je izjavil predsednik general Aramburu v mestu Trelew

V nedeljo zjutraj se je predsednik general Aramburu podal na sedemdesetmi obisk raznim mestom v južnih argentinskih provincah. Iz Buenos Airesa je najprej odšel v mesto Trelew. Ob prihodu ga je ljudstvo navdušeno pozdravilo in sprejelo. General Aramburu je govoril v tem mestu na velikem zborovanju na Trgu Independencia. Poslušala ga je velika množica ljudstva, ki ga je med govorom ponovno prekinjalo z odobravanjem. Govor pa so prenašale tudi vse argentinske radijske postaje. Predsednik je med drugim dejal, da je revolucija neprestano opozarjala, da imajo vsi odgovornost za obnovu dežele. Tega poziva pa niso hoteli vsi slišati. Zato je obnovitveno delo težavno. Kajti zlo je bilo ogromno, mnogo večje, kot je pa bilo mogoče predvidevati.

Javnost opozarja na težave, ki jih ima vlada z obnovitvenim delom. To javno priznanje pa nikakor ne pomenja slabosti vlade. Tega naj se dobro zavedajo razni slabihi in naj vedo, da je revolucija trdno odločena izpolniti vse, kar je objavila. Delo vlade je lahko vidno vsem. Zato se vlada kritike ne boji. Jo naravnost želi in jo tudi potrebuje. Kritizirati pa pomeni graditi, nikar pa ne rušiti in razbijati. Nikakor pa vlada ne more dovoliti, da bi koristi kogarkoli izpodrivale rodoljubje.

General Aramburu je v nadaljnjih izjavah znova poudaril, da revolucija nima lastnikov, pa tudi ne dopušča dedičev. To pomeni, da ne dopušča, da bi se kedo povzpela do ustavnih oblasti z njeno pomočjo, še manj pa, da bi kdo vlado izkoriščal za protirevolucijo. Ponavlja tudi besede, ki jih je govoril ob svojem obisku v Mendozi, da vlada ne bo pozvala naroda na volitve eno minuto pozneje, kot bo čas za to, pa tudi ne eno minuto prej. V zvezi s tem izjavlja, da vlada pričakuje, da bo izročila vse posle zakonito izvoljenim oblastem najkasneje do 20. junija 1958. To se bo zgodilo potem, ko bo spreminjena zvezna ustava, pa tudi ustave v provincah in po izvršenih volitvah ustavnih oblasti. Pri teh volitvah bo vlada popolnoma nepristranska. Volitve za ustavodajno skupščino bodo meseca julija t. l. Z ozirom na dejstvo, da je politika umetnost možnosti, vlada pričakuje od politikov, da bodo omogočili predvideni razvoj v deželi, kajti dežela je prepričana, da izhod iz revolucije ne bo kaka avantura.

V tretjem odstavku svojega govora je general Aramburu znova omenjal načela osvobodilne revolucije, zlasti tista, ki se nanašajo na ohranitev socialnega miru. Pravi, da so še vedno nekateri, ki tega miru ne žele. Zato tudi naj nihče ne dolži vlade, če so še vedno ljudje, jatskega gospodarskega, notranjepolitičnega in partijskega dogajanja.

Ta dejstva je imeti dobro pred očmi poleg močno napetega svetovnega položaja, če hočemo presojati osebne spremembe v zunanjem ministertvu Sovjetske zveze. Šepilov je bil gojenec Hruščeva, glavnega tajnika sovjetske KP. Bil je eden od osmih tajnikov Centralnega komiteja sovjetske KP pod vodstvom Hruščeva. Pred svojim imenovanjem za zunanjega ministra 1. junija 1956 je bil Šepilov glavni urednik moskovske Pravde. Molotova je zamenjal na predvečer prihoda Tita v Moskvo. Bil je znan kot eden najboljših sovjetskih strokovnjakov za Srednji Vzhod. Na obisku v Kairu je že pripravil pot za egipčansko trgovanje z orožjem z ZSSR in češkoslovaško. Ko je pred dobrim tednom prenehal biti zunanji minister, je zopet prevzel mesto enega izmed osmih tajnikov Centralnega komiteja sovjetske KP.

Gromiko, novi sovjetski zunanji minister, je raste v Stalinovi dobi ter je na zapadu znan kot premočrten komunist. Zapad dobro pozna. Kot sovjetski veleposlanik je prišel leta 1943 v Washington, star komaj 33 let, je bil eden najmlajših sovjetskih diplomatov na tako

ki so žejni krvi, ki služijo razdiralni akciji, ki imajo v svoji zaslepljenosti še vedno raje zatiranje kot pa človeško dostojanstvo, ljudje, ki ne razumejo, da je sedaj doba žrtev, ne pa zahtev. Argentinec naproša naj vsakdo od njih doprinese drobec za skupno stvar, da se bo v deželo, ki je bila tako krivično prizadeta res povrnil mir. Vlada iskreno želi, da bi mogla čimprej prekinati vojno stanje v državi.

V naslednjih izjavah je general Aramburu znova omenjal gospodarska načela osvobodilne revolucije. V zvezi s tem je naslovil novo prošnjo na delavstvo naj poveča proizvodnjo. Kajti samo delo je tista čarobna formula, ki gospodarsko lahko reši državo. Ponavlja tudi, da je vlada proti podržavljanju gospodarske dejavnosti.

V zaključnih izjavah je pa predsednik

Izrael noče izpolniti sklepov OZN

Poročali smo že, da je Organizacija Združenih Narodov sprejela sklep, da mora izraelska država izprazniti področje okoli Gaze in Akabskega zaliva ter iz njih umakniti svojo vojsko. To področje bi nato zasledile policijske čete OZN, kakor so to storile na Sinajskem polotoku.

Izraelci dosedaj tega sklepa niso izvršili. Njihova vlada je imela več sej. Na njih so razpravljali podrobno o gorjnih sklepih OZN, pa so vedno prišli do zaključka, da jih ne bodo izvedli vse dotlej, dokler od Egipta ne bodo dobili zadostnih zagotovil, da ta država ne bo več rovarila med Arabci proti judovski državi ter da bo izraelski državi v bodoče zagotovljena svobodna plovba po Sueškem prekopu. Izraelci tudi zahtevajo, da morajo tako zagotovilo dobiti tudi od zahodnih velesil, zlasti od Severne Amerike, da bo Egipt dano obljubo v resnici tudi držal.

Da bi izraelsko državo pridobil za izpolnitev sklepa OZN, da takoj izprazni področji okoli Gaze in Akabskega zaliva, je severnoameriški predsednik general Eisenhower poslal Ben Gurionu že dve osebni pismi. Zadnje je bilo pisano že v precej ostrem tonu. Toda judje

nik general Aramburu ostro obsodil zadnja kriminalna sabotažna dejanja in v zvezi z njimi nosilca prejšnjega režima. To obtožbo izreka pred vso Ameriko, kajti "samooboževanec s svojimi privrženci skuša z ogromnim denarjem ter s plačanimi prijatelji razbiti lastno državo."

General Aramburu nadalje pravi zanj, da je že dovolj pokazal na oblasti. Ko je imel vsa sredstva na razpolago, bi deželi lahko omogočil napredek in ji dal svobodo. Je pa povzročil nazadovanje in ustvaril sužnost. V deželi, ki je bila zibelka moči, ki so služili svobodi polovice kontinenta, se je rodilo sovraštvo in strah skupno s korupcijo in poneverbami.

Pred vso Ameriko general Aramburu v imenu Argentinec izjavlja, da ta človek nikdar več ne bo mogel stopiti na argentinska tla. Kri ter razdejanje, ki ga je povzročilo njegovo sovraštvo bo pa nov prispevek za ameriško svobodo ter potrdilo argentinskega prijateljstva celo s tistimi deželami, ki Argentine niso razumele.

kljub temu še vedno trdovratno vztrajajo pri svojih zahtevah po zadostnih garancijah za izpolnitev svojih zahtev.

Med tem se položaj v tem svetu zaradi izraelske trdovratnosti zapleta. Egipčanski Nasser je začel znova groziti, da bo zaprl sueški prekop in v njem ustavil vsa obnovitvena dela, posamezne arabske države pa zahtevajo od OZN, da naj proglasi gospodarski bojkot Izraelske države zaradi neizpolnitve sklepov te mednarodne ustanove.

Spričo takega položaja je predsednik general Eisenhower prekinil počitnice ter se vrnil v Washington, kjer bo imel razgovore z vodilnimi člani Narodnega kongresa iz obeh strank o vprašanju umaknitve izraelske vojske iz omenjenih dveh egipčanskih področij. Ob tej priložnosti bodo tudi razmotirali o najnovnejšem judovskem predlogu za rešitev tega vprašanja. Predstavniki ameriškega zun. min. so imeli prav tako ponovne sestanke z judovskim veleposlanikom v Washingtonu ter so mu svetovali naj vpliva na svojo vlado, da izpolni sklepe OZN, ker da je nedopustno, da bi ta država še nadalje igravala svetovno ustanovo, ki se bori z vsemi silami za ohranitev miru v svetu.

IZ TEDNA V TEDEN

Bivši sovjetski zun. minister Šepilov je v svojem zadnjem zunanjepolitičnem govoru pred sovj. parlamentom kot zun. minister podal sovjetske poglede na položaj na Srednjem Vzhodu in objavil nekakšno sovjetsko doktrino, po kateri naj bi veliki štirje sklenili medsebojno pogodbo o prenehanju pošiljanja orožja na Srednji Vzhod, Egipt naj bi dobil popolno kontrolo nad sueškim prekopom

in odškodnino zaradi anglo-francosko-izraelskega napada. V Washingtonu so Šepilov govor označili za običajno sovjetsko propagando, medtem ko so v Londonu sklenili proučiti njegovo vsebino. Egipt je dobil novo močno zaslonbo iz Moskve, Izrael pa zagotovilo iz Francije, da mu bo nudila finančno pomoč proti morebitnim gospodarskim sankcijam s strani ZN.

Pred sestankom z MacMillanom na Bermudih se bo Eisenhower sestal tudi s franc. preds. Molletom, po bermudski konferenci pa je napovedan sestanek Eisenhower-Adenauer.

Anglija je objavila zmanjšanje svojih okupacijskih čet v Zah. Nemčiji za 30.000 moč. V Bonnu niso zaskrbljeni zaradi tega brit. koraka.

Na krajevnih volitvah v okraju North Lewisham, London, so laburisti zmagali nad konservativnim kandidatom. Tako konservativno časopisje, zlasti imperalistična časopisna veriga Lorda Beverbrooka, kakor tudi laburistični tisk, zahtevajo splošne volitve v Angliji in odstop Macmillana, ki da je eden izmed brit. predsednikov, ki ni bil izvoljen, pač pa postavljen s pomočjo dvoru na klonjenih osebnosti.

Kraljica Elizabeta II. in princ edimburški sta prišla na uradni obisk na Portugalsko. V septembru mesecu bo sta verjetno napravila tak obisk v USA.

Abesinija je obtožila Egipt, da je pričel s podtalno kampanjo v Abesiniji proti Haile Selasiju in obstoječemu režimu.

V ZSSR so po nalogu iz Kremlja znova povečali protiversko kampanjo zlasti v mladinskih organizacijah.

Po poročilih iz Beograda je v Titovo Jugoslavijo prebežalo med madžarsko revolucijo 17.254 madžarskih beguncev.

LLEGA EL 24 LA ESCUADRILLA DE LA MARINA DE GUERRA DE LOS ESTADOS UNIDOS

El 24 del corriente arribará a puertos argentinos la escuadrilla de destructores No. 24 de la marina de guerra de los Estados Unidos, que al tiempo que cumplirá una visita de confraternidad, efectuará demostraciones de lucha antisubmarina y participará, con naves de nuestra marina de guerra, en ejercicios combinados de idéntico tipo y de escolta de convoyes.

La escuadrilla de destructores No. 24 viene al mando del capitán de navío W. M. Foster, y está integrada por los destructores "Fred T. Berry", "McCaffery", "Dealey" y "Norris" y el submarino "Balao". Las unidades argentinas, con las cuales participarán en los ejercicios combinados serán comandadas por el capitán de navío Carlos A. Kolungia, y serán los destructores "Buenos Aires", "San Luis" y "Misiones", las fragatas "Santísima Trinidad" y "Sarandí", el submarino "Salta" y los aviones Catalina 2.P.10 y 2.P.7.

Las naves estadounidenses llegarán a nuestro país luego de tocar puertos de Venezuela, Brasil y Uruguay. De este último zarparán el 23. Al día siguiente arribarán a Puerto Belgrano los destructores "Fred T. Berry", "McCaffery" y "Dealey" y a Mar del Plata el destructor "Norris" y el submarino "Balao". El 27 entrarán en Mar del Plata, procedentes de Puerto Belgrano, los destructores yaquis nombrados en primer término y nuestras naves, permaneciendo en esa zona hasta el 1º de marzo. Ese día zarparán todos los buques, para amarrar en la dársena A de Puerto Nuevo el 2, por la mañana. El 4, la flotilla norteamericana emprenderá viaje de regreso a su país.

DNE 24. FEBRUARJA BO PRISPELA NA OBISK SKUPINA SEVERNOAMERIŠKIH VOJNIH LADIJ

Dne 24. februarja bo priplula v argentinska pristanišča skupina rušilcev No. 24 severnoameriške vojne mornarice, ki bo med svojim obiskom Argentini imela tu skupno z argentinskimi vojnimi ladjami vaje proti podmornicam in za zaščito ladijskih konvojov.

Skupina severnoameriških rušilcev No. 24 bo prispela pod poveljstvom kapitana W. M. Fosterja, sestavljajo jo pa rušilci "Fred T. Berry", "McCaffery", "Dealey" in "Norris" ter podmornica "Balao". Skupini argentinskih vojnih ladij bo poveljeval kapitan Carlos A. Kolungia. V njej bodo rušilci "Buenos Aires", "San Luis" in "Misiones", fregati "Santísima Trinidad" in "Sarandí" ter podmornica "Salta" in letala Catalina 2.P.10 in 2.P.7.

Severnoameriška vojna mornarica bo prispela v Argentino po obisku Venezuele, Brazilije in Uruguaya. Montevideo bo zapustila 23. t. m., naslednjega dne se bodo zadržali v pristanišču Puerto Belgrano rušilci "Fred T. Berry", "McCaffery" in "Dealey", v Mar del Plati pa rušilec "Norris" in podmornica "Balao". Dne 27. t. m. se bodo severnoameriške vojne ladje skupno z argentinskimi ladjami podale iz pristanišča Puerto Belgrano proti Mar del Plati ter bodo pred tem pristaniščem ostale do 1 marca. Naslednjega dne bodo priplule v Buenos Aires, 4 marca pa zapustile argentinske vode.

Od teh jih 384 hoče za stalno ostati v Jugoslaviji, 976 je bilo repatriiranih, 214 pa so jih sprejele razne zapadne države. Ostalih 15.680 je še vedno v Jugoslaviji in čakajo na kakršno koli rešitev. Po izjavah v Beogradu Jugoslavijo stane vzdrževanje teh beguncev nad 16 milijonov dinarjev dnevno. Beograd se pritožuje, da teh beguncev noče vzeti nobena zapadna država.

Na Madžarskem se nadaljujejo aretacije in streljanja protikomunističnih upornikov. V Budimpešti so uprizorili prvi javni "izdajalski proces" v stilu procesov v ZSSR ali v Titovi Jugoslaviji po koncu druge svetovne vojne.

Naročajte in širite Svobodno Slovenijo

OB LETOŠNJEM

ZBORNIKU-KOLEDARJU

SVOBODNE SLOVENIJE

Že dalje časa sem imel namen napisati nekaj misli ob letošnjem Zborniku, zdaj pa me je Pismo prof. Božidarja Bajuka v Svob. Sloveniji z dne 7. februarja zgnilo. O Zborniku samem bi rekel: Ako bi Slovenci v tujini ne izdali nobene druge knjige, bi dokazali svojo kulturno in narodno delavnost. Je res Zbornik, ki daje sliko o duhovni sili slovenske nekomunistične emigracije. Slovenci, raztreseni po vsej zemeljski obli, naj bi si Zbornik nabavili, da dobijo pregled o sorojakih in njihovih razmerah in se tako vsaj duhovno povežejo v skupnost. Letošnji skorajda zadostuje za vse leto, tako bogata in raznolika je njegova vsebina.

Ko sem Zbornik čital, sem se ustavil pri članku prof. Božidarja Bajuka: "Nekaj misli k problemu vzgoje naše mladine v izseljenstvu", in se zamislil. Prečitajte in premislite ga vsi, ki imate otroke ali ki vam je rast in razvoj novčga rodu pri srcu. V zgoraj omenjenem Pismu pa prof. Bajuk izraža misel, naj se naši mladini nudi možnost čitati vsaj glavne predstavnike slovenskega slovstva. Zdrava misel ogromnega pomena! Kako naj mladina v Argentini, v USA, v Avstraliji itd. spozna slovensko besedo, slovensko pripovedništvo, pesništvo brez tekstov? Prav te dni sem zvedel, da bo okrog Velike noči izšel Jurčičev Jurij Kozjak v nemškem prevodu, to je šestnajsti jezik, katerega je ta povest prevedena. Ali ni nekaj zamujenega pri nas, da čita Jurija Kozjaka italijanska, španska, litvanska, grška, abesinska itd. mladina — slovenska pa ga ne more?

Nujno se mi zdi, da se izdajo izbrani teksti na najcenejši način in se dajo mladini v roke povsod v tujini. To je delo, ki seveda ni ravno vrhunske umetniške vrednosti, a je tako plemenito in plodovito, da je vredno truda naših najboljših slovstvenikov in vzgojiteljev. Oskrbimo torej, da se bo pred našim najmlajšim in pred doraščajočim rodom odprl pestri vrt slovenskega slovstva, da se iz njega navzajemo duha in ljubezni slovenske besede in se obogatijo iz zakladov naših pisateljev in pesnikov.

Škof Gregorij Rožman

STRAH PRED NOVO MADŽARSKO

Glavni tajnik sovjetske komunistične partije Nikita Hruščev je zahteval od vseh komunistov, da morajo započeti "neizprosni boj" proti svojim nasprotnikom, da bi preprečili novo Madžarsko v deželah za železno zaveso.

Hruščev je ta poziv po poročilu sovjetske radijske postaje izrekel na pozdravnem večeru sovjetsko-bolgarskega prijateljstva v Moskvi. Dejal je dobesedno: "Podvzeti moramo vse ukrepe, da ne bo znova prišlo do takih napak,

Sestanek krščansko-demokratske mladine v Londonu

London, 11. februarja.

Nedavni dogodki v vzhodni Evropi so pokazali kako potrebno je razmišljati o tem, kaj naj v naših deželah postavimo na mesto komunističnega sistema, o programu, ki naj bi ga pričeli izvajati čim bi se sedanji režim zrušil.

9. in 10. februarja je v Londonu zasedal Osrednji odbor mladinske sekcije krščansko-demokratskih strank iz srednje in vzhodne Evrope. V udobnem londonskem hotelu, v elitnem okraju mesta, tik ob Hyde Parku, se je zbralo kakih 30 mladih begunskih predstavnikov, ki so prišli iz raznih krajev svobodne Evrope. Iz Belgije, Francije, Španije, Nemčije, Avstrije so prišli tam živeči zastopniki poljske, litvanske, letonske, madžarske, češkoslovaške in slovenske (SLS) krščansko-demokratske mladinske organizacije. In tema razpravljanj so bila ekonomska in socialna vprašanja.

Ravno v vprašanih narodnega gospodarstva obstoja celo med ljudmi, ki so našim težnjam drugače naklonjeni, morda največ predsodkov na račun krščanske miselnosti. Prav in koristno je zategadelj, da je g. Nace Čretnik v svojem uvodnem referatu očrtal temeljne ideološke smernice krščanskega gledanja na gospodarstvo. G. Čretnik je naglasil tisto temeljno lastnost krščanstva, ki našo vero napravlja izrazito različno od drugih, zlasti azijskih, verstev. Čeprav je človekova usoda v bistvu nadnaravna, čeprav je njegova duša neumrljiva, je vendar telesno, tuzemsko življenje tudi pomembno. Duhovno in telesno večno in minljivo, se zlivata v enotno v največji skrivnosti stvarstva, ki je človek. Bog sam je postal človek in je kot človek umrl na križu... Ali si moremo misliti bolj jasen dokaz o tem, da je za krščanstvo tudi pozemsko delovanje važno? Odnos krščanske vere do tuzemskih človeških prizadevanj je vedno bil zdrav, pozitiven in neposreden. Na dlani je zato, da je krščanstvo, dasi je v končnem oziru usmerjeno k večnemu in nadnaravnemu, vseeno vir resnice, ki so uporabne za vse konkretne pojave in probleme modernega družbe-

kakor se je to zgodilo na Madžarskem. Sprožiti moramo neizprosni boj proti oportunizmu in revizionizmu, ki podpirajo reakcijo za povzročanje zmede med delavstvom".

V nadaljnjih izvajanjih je dejal, da je bil "sovražnik na Madžarskem premagan, ker da so "madžarski delavci nastopili aktivno za obrambo socializma, kar je povzročilo zadovoljstvo med delavstvom po vsem svetu". Hruščev je zatem hvalil Poljsko, ker da je znala "zatreti reakcijo". Obljubljal ji je, da bo Sovjetska zveza "storila vse, kar bo mogla, da bo pomagala Poljski, da bo postala še bolj močna za borbo za našo skupno stvar." Naglašal je dalje, da je sedaj najbolj potrebna enotnost med komunisti ter je napovedal, da bo sovjetska komunistična partija še poglobila stike s francosko in italijansko kompartijo in z vsemi ostalimi komunističnimi strankami, "ki so v položaju borbenega marksizma-leninizma".

nega življenja. Stvar politikov in tehničnih strokovnjakov je, da najdejo odgovor na pereča podrobna vprašanja, toda krščanska vera nam daje temeljne okvire, v katerih naj se ta praktična reševanja odvijajo. Spričo pomembnosti, ki jo krščanska miselnost pripisuje človeku in svobodnemu izpolnjevanju njegove usode na zemlji, je nujno, da ta miselnost, kot je to g. Čretnik poudaril, odbija tiste "kolektivistične" nazore, ki iz človeka napravljajo zgolj sredstvo za dosego določenih materialnih učinkov. Cerkev cení zasebno pobudo in prizna ustanovo zasebne lastnine. Slednje zlasti ceni kot "jamstvo človekovega dostojanstva in osebne svobode". Hkrati jo ceni kot podlago zdravemu družinskemu življenju. Toda krščanstvo odklanja zlorabe privatnega lastništva in terja omejitve takšnemu pridobitnemu delovanju, ki bi šlo na račun skupnosti. Vsako izkoriščanje človeka po človeku je tuje že samemu bistvu krščanske miselnosti. In v tej luči je treba gledati tudi na vse elemente sodobnega gospodarstva, sistema nagrajevanja z mezdami krščanstvo na primer ne odklanja, kadar je pravično. Toda obenem v tem sistemu, kot na splošno v drugih ureditvah gospodarske strukture, ne vidi ničesar trajnega, ničesar takšnega, kar bi čas in razvoj ne mogla pustiti za seboj. Prav isto velja seveda tudi za odnos med kapitalom in delovno silo kot temeljnim postulatom sodobnega kapitalističnega gospodarstva.

Med temi, ko se je g. Čretnik omejil na ideološki okvir krščansko-demokratske ekonomske in socialne politike, je pa naslednji referent, prav tako Slovenec, g. Marijan Struna, v izčrpnih izjavah nakazal praktične ukrepe, za katere bi se krščanski demokratje zavzemali v primeru, da komunistična oblast preneha. G. Struna je v nadaljevanju študiji podal seveda svoje lastne poglede na ta vprašanja, vendar je bilo iz debate, ki je referatom sledila, razvidno, da ta načela v resnici odražajo razpoloženje mladega krila krščansko-demokratskega gibanja med begunci. Kar je za to razločeno posebno značilno, je zavračanje kapitalističnih form gospodarskega delovanja; ne samo sedaj, že tako ali tako preživetega klasičnega liberalizma, ampak tudi nekaterih oblik sodobnega, "prosvetlilskega", od države reguliranega kapitalizma, kakršnega poznamo na primer v Ameriki in Angliji. Povdaril pa je g. Struna da bi bilo treba ohraniti v javni lasti vso težko industrijo in, če treba tudi bančništvo in veletrgovino. Hkrati je pa opozoril na nevarnosti, ki jih pretirana koncentracija državne ekonomske oblasti utegne pomeniti za svobodno pobudo posameznika. Kot je g. Struna naglasil, naj "gospodarstvo le služi človeku", se pravi naj bo človek osnovno gibalno gospodarskega delovanja in obenem cilj tega delovanja. Prevelika etatizacija naj se prepreči z okrepitevijo sistema delavskih svetov in samouprave posameznih podjetij. Država naj sicer oskrbi določene osnovne gospodarske načrte, posebno v svrhu preprečitve gospodarskih kriz, toda v podrobnostih naj se gospodarski načrti izvajajo preko posameznikov in njihovih prostovoljnih združenj. Javna last, če-

prav zelo razsežna, naj ne bo centralizirana, ampak naj se upravlja preje na nek zadržni način. Združništvo je pa treba posebno podpirati v kmetijstvu, na primer pri nakupu in uporabljanju določenih strojev.

V tretjem, in končnem, referatu, je pa Poljak g. Kulakowski govoril o odnosu krščanske demokracije do socialnih vprašanj, pri čemer je posebej naglasil potrebo praktičnega izvajanja krščanske etike. Borba proti zaostalosti, proti družbenim, zlasti razrednim predsodkom, proti narodnostni in rasni diskriminaciji, borba za uveljavitev svobodnih strokovnih organizacij, skratka, borba za dvig duhovne in materialne ravni prebivalstva, vse to je končno le praktično izvajanje temeljnega krščanskega načela: "ljubi svojega bližnjega, kot samega sebe". Kulakowski je naglasil, da to niso problemi, ki iščejo rešitve samo v deželah pod komunističnim jarmom; žal so to pojavi, ki jih dan in dan opazujemo tudi na drugi strani železne zaves. Pri tem, da je treba samo omeniti pojave kolonializma in zanemarjanja raznih zaostalih predelov sveta. Krščanski demokratje iz srednje in vzhodne Evrope naj zato delajo za svoje ideale tudi tu, v zahodni Evropi, in naj privlačejo za narode, ki čakajo osvoboditve "Krščanski demokratiji pripada edinstvena zgodovinska vloga, saj je to gibanje" je Kulakowski rekel "danes edino, ki stoji nasproti komunizmu na tem polju".

Po daljši diskusiji je odbor sprejel glavna načela, ki so jih vsebovali vsi trije referati in je zaključke posvedočil v resoluciji, ki naj služi kot podlaga za širšo razpravo o gospodarskih in socialnih vprašanjih na kongresu krščansko-demokratske mladine, iz sr. in vzh. Evrope, ki bo prihodnjo pomlad. Ni nujno, da bo kongres v celoti usvojil zaključke londonskega sestanka; kakor tudi ni nujno, — in tega nihče ne trdi —, da so vsi ti zaključki v resnici neizpodbitni. Toda eno je gotovo: mladi krščanski demokratje v begunstvu so pokazali, da niso nikaki "reakcionarji", niso oprode nekakšnih kapitalističnih interesov in nikakor niso zagovorniki "vratitve k staremu". Preje bi jim mogel kdo očitati, da zahajajo v drugo skrajnost, da pripisujejo raznim oblikam družbenega lastništva in skupinskega upravljanja bolj odločilen pomen, kot ga te oblike morda imajo. Toda iz političnega vidika je takšno gledanje najbrž smotno in tudi aktualno, kar nam je na tipičen način ispričalo razpoloženje revolucionarnih madžarskih množic. In to so nam mogli potrditi na sestanku tudi mladi madžarski krščanski demokratje, med katerimi so bili tudi takšni, ki so sami aktivno sodelovali v borbi.

Boris Grčar

Goriška in Primorska

Pod vlakom je končal 22 letni Albert Antonič iz Cerovelj, ki je osem let delal kot pek pri Grilancu v Nabrežini.

V Gorici sta se poročila dr. Ivan Krmjanc, doma iz Števerjana in prof. Marjana Brumat iz Gorice.

V Gorici je umrl sodni svetnik v pokojni in bivši odvetnik Vidmar.

Z granato se je nesrečno ranil Leopold Devetak z Vrha sv. Mihaela.

ARGENTINA

Predsedstvo vlade je objavilo skupno izjavo ministrov za vojsko, za mornarico in za letalstvo. V njej ministri vojaških resorov poudarjajo, da argentinske oborožene sile prevzemajo vso odgovornost, da se bodo točno izvedle tudi vse naloge, ki so predvidene za obnovo demokratskega življenja v Argentini v zadnjem razdobju vlade osvobodilne revolucije. Ministri vojaških resorov navajajo, da so za uvedbo demokratskega življenja potrebni: notranji mir, svoboda dela in zagotovitev osebnega in kolektivnega miru. Zadnja sabotažna dejanja pa pričajo, da so še vedno nekateri, ki mislijo, da se bo prejšnje stanje povrnilo. Tem sporočajo, da so pozabili, da so oborožene sile prevzele odgovornost, da se prejšnje stanje ne bo nikdar več povrnilo. V izjavi ministri vojaških resorov tudi naglašajo, da jih ne vežejo nobene obveze, ne sedanje, ne bodoče. Napram vsem so nepristranski. Poudarjajo pa, da niso brezbrizno gledali, ne gledajo in tudi ne bodo gledali tistih, ki skušajo motiti notranji mir in red, ki je potreben za dosego ciljev, zaradi katerih je nastopila vojska in segla po orožju. Ministri vojnih resorov končno poudarjajo, da so čvrsto povezani med seboj in združeni v skupni odgovornosti, ki so jo prevzeli. Imajo polno zaupanje v rodoljubno delo začasne vlade. Smatrajo se za sposobne, da narodu zagotovijo možnost, da se bo znova in za vedno znašel s svojimi velikimi cilji. Za dosego teh ciljev ne bodo štedili z napor in žrtvami in če bi bilo potrebno tudi ne z lastnimi življenji.

Ministrstvo za vojsko je objavilo sporočilo, da je bila skupina višjih častnikov argentinske vojske, ki se je s svojim nastopom pregrešila proti predpisom vojaške discipline v dne 21. do 23. novembra lanskega leta, kaznovana z zapornimi kaznimi, ki se gibljejo med 60 in 180 dnev. Isto uradno sporočilo tudi navaja, da so vojaške oblasti odredile strog zapor za generala Bengoa in Urango. Preiskovalni sodnik sicer ni mogel ugotoviti zveze teh dveh generalov s skupino višjih častnikov, ki je bila kaznovana z navedenimi zapornimi kaznimi, vendar je osebno nastopanje omenjenih generalov tako, da ga je smatrati za "konspiracijo za upor".

Notranje min. je uradno objavilo, da je v preiskavi v zaporih 526 funkcionarjev prejšnjega režima.

Pristaši prejšnjega režima in nasprotniki vlade osvobodilne revolucije so postavili pekleni stroj na žel. most v bližini mesta Villa Dominico v prov. Bs. Aires. Ob eksploziji je bil močno poškodovan tudi naftovod. Nastal je velik požar, ki so ga zadušili z velikimi napor. Pri tem je šlo v izgubo 250.000 l. nafte. Poškodovan je bil tudi žel. most, a so ga kmalu popravili in se je promet na železnici General Roca zopet lahko vršil redno. Listi in svobodoljubna javnost so sabotažno dejanje ostro obsodili.

V argent. morskem kopališču Mar del Plata so imeli prejšnji teden silovito nevihto, ki jo je spremljal divji orkan s hitrostjo 130 km na uro. Veter je bil tako silen, da je dvigal strehe, lomil drevesa in podiral drogeve.

DR. MIHA KREK

S P O T I P O E V R O P I

(4)

Živahnije in veseleje je na Goriškem in v Gorici. Slovenske župnije in občine so trdne in zdrave. Na naši strani je vse bolj enotno. Knjige Mohorjeve družbe in drugi slovenski tisk pride v vsako hišo. Zavodi za mladino so polni, prosvetna društva in druge organizacije kljub ostri italijanski kontroli pridno delajo, med javnimi delavci, duhovniki in drugimi vlada čudovito lepa sloga, podjetnost, optimizem, veselost in neugnanost. Na najpripravnem mestu so kupili hišo in obširen prostor za novi prosvetni dom. Gorici se zelo pozna, da je odrezana od svojega zaledja, vendar je v zadnjem času tudi v tem oziru nekaj boljše, ko imajo ljudje v obmejnem pasu možnost, da prihajajo v mesto od preko meje s stalnimi obmejnimi izkaznicami. Po ulicah in trgu v Gorici slišiš neprestano slovenski kot nekdaš.

Na Koroškem

Trije so možje, ki nosijo vsak svojo težo bremena in odgovornosti za življenje slovenske narodne manjšine na Koroškem: Dr. Tischler vodi politične boje, brani pravice jezika v šoli in upravi in enakopravnost Slovencev pred zakoni Avstrije, je urednik lista in glavni zastopnik koroških Slovencev v

mednarodnih manjšinskih organizacijah. Kanonik Dr. Blumel ima skrb za dušno pastirstvo slovenskega dela škofije, župnik in tajnik družbe sv. Mohorja Dr. Hornboeck je po mojem vtisu glavni gospodarski svetovalec za skupne ustanove, ki služijo prosveti, dobrodelnosti in splošnemu napredku.

Nisem se poprej tako jasno zavedal, kot sem videl na mestu, da so Slovenci na Koroškem od Hitlerjeva nasilja sem razen Mohorjeve družbe izgubili dobesedno vse ustanove, ki so jih poprej v desetletjih s trudom in žrtvami gradili. Sedaj so ali v nemških ali partijskih, komunističnih rokah. Po vojni je bilo treba graditi vse znova. Štahi mladih, podjetnih in spretnih delavcev ki so se nabrali okoli omenjenih treh, so v desetih letih v izredno težavnih razmerah dosegli več kot lepe uspehe, Zavodi šolskih sester so vzgojevališča slovenskih bodočih gospodinj in mater, iz Tinjske šole pride vsako leto lepa vrsta podkovanih slovenskih fantov, bodočih gospodarjev, v Celovcu, v hiši Mohorjeve, žubori novo življenje v sestrskem konviktu za mladino, ki hodi v celovške šole. Znani so novi slovenski koroški pevski zbori, igralske družine, gospodarski in gospodinjinski tečaji po

deželi in Slovenci zopet močneje nastopajo pri škofijskih cerkvenih slovesnostih. Gre dice novega življenja med Slovenci na Koroškem so skrbno pripravljene in že dajejo svoje cvetove in sad. Najznačilnejši uspeh manjšinske politike je dvojezična šola na Koroškem. Mnogi so dvomili nad njo. Ali sreča je, da so misel nosili in izvajali ugledni šolniki in vzgojitelji kot sta dr. Tischler in dr. Inzko. Dr. Tischler sam smatra dvojezično šolo za svojega neobogljenečka, ki je noč in dan predmet njegove skrbi in ljubezni.

Politične razmere na Koroškem so za demokratične Slovence najneugodnejše, ki morejo biti. Na eni strani imajo opravka z avstrijskimi socialisti, ki veliko raje delajo s titovci in njihovo "ljudsko fronto" kot s katoliškimi demokratičnimi Slovenci, na drugi strani pa je avstrijska Volkspartei, ki je v nekaterih avstrijskih deželah in zvezni vladi krščansko demokratična, a na Koroškem v glavnem le liberalno nemška nacionalistična, ker je v njej znani šovinistični koroški Bauernbund, ki je napram Slovincem bil vedno najbolj sovražna. Strahotni udarci, ki so jih naši bratje na Koroškem doživeli po prvi in drugi vojni, med njima in kasneje, so pustili tudi med našimi ljudmi težke sledove. Vse to je treba upoštevati, ko ho- diš po Koroškem, opazuješ in ceniš:

Pravo čudo božje je, da je naš narod še tod ostal. Tudi zadnje in najhujše ujme je vzdržal in tudi sedanji rod je dobil moze in žene, ki so mu utrlj pot v nov, vesel in blagoslovljen zagon.

Ko sem se vozil proti Gospe Sveti, Dobri vasi, v št. Jakob, Beljak in Spital, sem imel priliko videti, da je raven življenja na splošno mnoga višja kot je bila po vojni. Ceste so razširjene in izravnanе, s trdim površjem, po poljih delajo kmetje večinoma s stroji, elektriko je videti povsod, ljudje so lepo oblečeni, hiše obnovljene, lične. Častiti g. Zaletel, ki nas je vozil — on je kar naprej na vozilu po misijonskih potih od župnije do župnije — je povedal, da je napredek znaten in so si ljudje kar dobro opomogli.

V Spitalu ob Dravi je še vedno taborišče. Kakih 400 Slovencev tam živi. Le malo jih čaka na preselitev preko morja, drugi so dobili stalno delo in je taborišče le nekako njihovo začasno stanovanje. Precej je ostarelih in bolnih. Župnik Klemenčič pastiruje med njimi. S prof. Slaparjem skrbita tudi za taborišča v Salzburgu in Asten-u pri Linzu na Nizje Avstrijskem. Vsak mesec hodita tja in delita najnujnejše pomoč tistim, ki si sami res ne morejo pomagati. Liga Katoliških Slovencev Amerikancev bi seveda morala imeti vsaj desetkrat toliko darov in prispev-

kov, da bi mogla pokriti vse upravičene potrebe in zadostiti prošnjam. Pa že to, kolikor je, je dragocen dokaz, da Slovenci mislijo na svoje brate, ki so jih vojne in povojne prekucije nedolžne vrgle v skrajno stisko in bedo. Povsod sem videl in čutil velik pomen dejstva, da ima Liga svoje zastopnike in da je vsaj kaj malega vedno na razpolago za reševanje ljudi iz največje bede in zadrege. Z župnikom Klemenčičem sva obiskala tudi grobove dekana Hafnerja, župnika Burje in drugih, ki so v Spitalu prekinili begunstvo in se preselili v večno domovanje.

V Monakovem

Gospod Franc Šeškar je sam 80% invalid. Gestapovci so ga tako strašno mučili v ječah ljubljanskega sodišča, da so poškodbe trajne. Včasih je po cele tedne privezan na sobo in posteljo. Vendar posveča svoje moči stalnemu posredovanju za slovenske ljudi in oskrbovanju naših beguncev. V Monakovem se ustaviijo taki, ki se tajno pretolčejo preko Avstrije iz Slovenije. Tam jim je treba oskrbeti potovanje do taborišča, kjer šele urejajo njihovo usodo in jim dajejo potrebna dovoljenja. Za gotova težka dela Nemčija sprejema rada tuje ljudi, kljub temu, da ima svojih nemških beguncev na milijone. Drugi morajo iskati zatočišča kje drugje na

Novice iz Slovenije

O pogrebu pok. arhitekta Plečnika v Ljubljani smo dobili še tole poročilo: Pogreb pokojnega profesorja Plečnika je bil impozanten. Pokopal ga je škof Vovk ob asistenci mariborskega škofa Drževnika, ljubljanskega prošta Kimovca in stolnega dekana Šimenca. Prevzvišeni je imel lep nagrobni govor. Tisočglava množica ga je spremljala na zadnji poti. Arhitekt Fürst je v svojem govoru dejal: "Samo človek, kakršen je Plečnik, je lahko ustvaril to, kar danes imenujemo slovensko arhitekturo, ter netil plamen, ki je oblikoval nove arhitekture." Zadnja Plečnikova želja je bila, naj bi mu v župni cerkvi zvonili. Zvonili so mu vsi zvonovi, dasi se običajno ne zvonijo več pri pogrebi.

V razpravi o družbenem planu v odboru za gospodarstvo zbora proizvajalcev zvezne skupščine v Beogradu je predstavnik Zveznega izvršnega sveta ing. Slavko Suvajdžić navajal investicije v žel. prometu v letu 1957. Povedal je, da je predvidenih 8 milijard in 180 milijonov din. za nabavo vozil in za popravilo 1600 tovornih vagonov, za dokončanje 30 lokomotiv in za nabavo 20 motornih vlakov. Predvidena je tudi elektrifikacija žel. proge od Postojne do Ljubljane ter predora pri Jesenicah proti Avstriji.

V debati so poslanci naglašali, da predvidene investicije ne bodo zadostne in ne bo mogoče izvesti "plana za prevoz potnikov" niti v obsegu, kakor je bil predviden za leto 1956. Poslanec Jakšić je za sedanje stanje na jug. žel. kar se tiče prevoza potnikov, dejal, da tudi leta 1956 "niso mogli nuditi niti najnižje stopnje kulturnega prevoza potnikov na železnicih" ter da uvedba 20 motornih vlakov ne bo dosti prispevala k rešitvi tega problema, ker bodo ti vlaki vozili na dolgih progah, ki pa niso preveč obremenjene s potniki.

Mednarodni otroški sklad, UNICEF, ki je decembra meseca slavil 10 letnico obstoja, je Jugoslaviji v tem času podell pomoč 18.277.100 dolarjev.

V Kranju je bila za Linhartovo 200

BITI NA SVOJI ZEMLJI SVOJ GO-SPOD je razumljiva želja mnogih ljudi; tudi Slovencev. Zato ni čuda, da je večina že od prihoda v Argentino naprej s takim veseljem kupovala lote in si gradila hiše.

Vprašanje pa je, ali je pametno, da bi se prvemu lotu pridružil še drugi. Ko si boš na primer kupoval boljše pohištvo ali pa ko boš klical zdravnika, če te zgrabi bolezen, ali boš tedaj z lotom plačeval? Pri vsem svojem premoženju boš moral prosti denarja druge; z denarjem je pa tako, da ga najtežje dobiš, kadar ga najbolj potrebuješ.

Skrbi torej sedaj za svojo plačilno sposobnost. Naloži vsaj del svojega premoženja tako, da ti bo vedno na razpolago in da z njim obenem še lepo zaslužiš! Vprašaj pri PROMET-u SRL, Cap. mšn. 100.000.— (edina družabnika brata Kristof) 25 de Mayo 533-III., Bs. Aires, T. E. 31-6435.

letnico Linhartova razstava. Priredila jo je tam. Študijska knjižnica.

Umrli so. V Ljubljani: Alojz Jevnikar, posestnik, Anica Mašet, roj. Nežič, Jožefa, vdova Virt, roj. Podbršček, Janjo Gregar, obratovodja tkalnice "Volnenka", Albina Juvan, upok. Tob. tov., Marija Jakopič, upok. Tob. tov., Gustav Lusner, strojevodja v p., prof. Ivan Škerlj, gimnazijski ravnatelj v p., ing. Pavel Kryl, prof. Srednje tehnične šole v p., žane Pozaršek, grafičar, Franja Keljanovič, Marija Bevk, Mara Milhofer, vd. Hille, roj. Janša, Terezija Kranjc, roj. Cverle, Ljudmila Gomilšek, učit. v p., Apolonija Japežič, roj. Grad, vdova žel., Angela Jezeršek, roj. Snaj, Franc Trček, pleskarski mojster, Franc Potočnik, cestni nadzornik, Karel Blažič, šolski upravitelj v p., Ivana Jereb, roj. Bergant, upok. Tob. tov., Franc Držgac, livar, Franc Grabner, čevljarški mojster, s. Laura Zagore-Fračička, šolska sestra, Alojz Kavšek, svetnik jug.

Slovinci v Argentini

BUENOS AIRES

Dva izleta

Vsakoletni Gallusov izlet tudi letos ni izostal. Člani pevskega zbora ter njegovi podporni člani so se v nedeljo dne 17. t. m. odpeljali z dvema omnibusoma proti otokom v Tigre. Hrvatski naseljenec g. Badel je slovenskim pevcem dal svojo pristavo za ves dan na razpolago. Mladina se je hitro predala raznim lahko-atletskim igram, starejši so pa v večji družbi marsikatero rekli. Proti večeru se je po vrtu razlegalo lepo slovensko petje. Tudi harmonike ni manjkalo, ki so je bili najbolj veseli plesalci. Odhod proti Buenos Airesu je bil ob osmih zvečer.

Izlet je bil dobro organiziran. Udeležencev je bilo 83. Vsi so bili zadovoljni za lepo preživeti dan v naravi.

Istega dne je imela izlet tudi Družabna pravda. Prav tako v Tigre, toda na otok Hiawatha. Udeležilo se ga je okoli 120 članov in prijateljev Družabne pravde, ki so prišli na izlet s člani svojih družin.

Otok je last ge. patricije Herten Graven, ki je Družabni pravdi že ponovno dovolila, da je priredila izlet na ta otok.

Tudi ta izlet je potekel zelo lepo in v splošno zadovoljstvo vseh udeležencev.

Glede vremena pa je bilo obojim izletnikom enako: Lepo, toda precej hladno, tako, da za kopanje ni bilo najbolj primerno.

OSEBNE NOVICE

Poroča. V soboto 16. februarja 1957 sta stopila pred oltar v župnijski cerkvi v Ramos Mejia g. Avgust Horvat, organizacijski referent Društva Slovencev in urednik revije Družabna pravda ter gđ. Francka Žebre. Mladi par je poročil g. župnik Janez Kalan, za prič sta mu pa bila: ženinu njegov brat g. Lojze Horvat, nevesti pa njen brat g. Janjo Žebre. Mlademu paru ob vstopu v novo življenje želimo vso srečo in obilo božjega blagoslova.

Družinska sreča. V družini g. Lojze-

žel. v p. in Jernej Pinnat, kov. mojster v Sr. Jaršah, Marija Ziherl, roj. Žabjek v Dobrunjah, Franc Paglavac, šofer v Mekinjah, Franciška Zorko, roj. Vidic v Dolu pri Ljubljani, Anton Soklič, soboslikarski mojster v Kranju, Angela Obersnel v Divači, Ivana Jerman, roj. Sešek v Radomljah, Terezija Menard v Dravljah, Anton Srebot, gozdni nadzornik za pogozdovanje Krasa v Ilirski Bistrici, Lojzek Režek v Škofji Loki, Valentin Lehnik v Celju, Ivana Šoln, roj. Kenda v Dolskem, Miloš Grmovšek, šolski nadz. v p. v Slov. gradu, Jože Rožič na Raki, Franjo Solina v Dovškem, Milica Jug, urad. Kat. uprave v Kopru, Franc Lesnik v Planini pri Rakeku, Štefanija Medved, roj. Savelj v Zagorju, Marija Kramberger-Radkai, učit. v Mariboru, Franc Maček, cestar v Litiji, Vladimir Štolfa, član kraj. odbora in luški kapetan v Piranu, Jože Zupan, čevljarški mojster v Koroški Reli, Jožef Tratnik, častni kanonik, dekan in župnik v p. v Brestanici (pokopan v Rečici ob Savinji), Ana Mesesnel, roj. Cirman v Logu nad Brezovico, Marija Primer, roj. Sitar v Sp. Zadobrovi, Janjo Vrenko v Kropi in ing. Horst Reutlinger v Izoli.

ta Petka in njegove žene ge. Marije, roj. Kopač, se je rodila hčerka, ki je pri krstu dobila ime Marija. Srečni družini, naše čestitke.

† Elizabeta Arbeiter. Pri Sv. Barbari v Halozah je umrla 3. II. 1957 ga Elizabeta Arbeiter, roj. Emeršič. Doma zapušča 3 hčere in sina, v Avstriji žaluje zanjo drugi sin z družino, v Argentini pa hčerka Marija. por. Cuderman. Vsem naše iskreno sožalje.

Prihod novih Slovencev. V petek, dne 15. februarja 1957 je prispela iz Celja v Argentino družina g. Mihe Benedičiča in sicer gospa Zofija Benedičič, roj. Pograjc ter sinova Aleš in Primož. Potovali so ladjo Conte Grande.

Z isto ladjo je prispela tudi 15. letna Zlata Hadžič, nečakinja ge. dr. Julije Payman.

V soboto 16. t. m. pa je prispel v Buenos Aires z ladjo Andrea C g. Miha Tomažin. Vse ob prihodu v Argentino toplo pozdravljamo in jim želimo zadovoljstva in sreče.

RAMOS MEJIA

Krajevni odbor Društva Slovencev v Ramos Mejia je priredil v novi poslovni dobi že dva prosvetna večera. Vodil ju je predsednik krajevnega odbora g. Aleksander Majhen. Na prvem dne 9. decembra 1956 je g. Vladimir Bojc govoril o slov. narodnem prazniku 29. oktobru.

Nastopili so tudi otroci slovenskega tečaja iz R. Mejije pod vodstvom gđ. učiteljice Anice Šemrov z ljubko zbornom deklamacijo "Slovenija" (Gregor Mali) pevski zbor iz R. Mejije pa je pod vodstvom g. Gabriela Čamernika občutno zapel tri pesmi: "Izseljenci" (G. Čamernek — Ivan Pregelj), "Zvezda (Vodopivec in "Triglav" (Flajšman). — Po kratkem odmoru je podal g. Ruda Jurčec pregled svetovnega položaja. Po končani debati se je kulturni referent K. H. Lojze Sedej, ki je vodil sestanek, zahvalil vsem za sodelovanje in udeležbo.

Na drugem večeru je predaval podpredsednik DS in dirigent pevskega zbora "Gallus" g. dr. Julij Savelli o slovenski narodni pesmi, kratko je omenil tudi ponarodelo in umetno peesmi; podal je bistvo, zgodovino, razdelbo... slov. nar. pssemi; navedel zglede na magnetofonu, ki je prednašal pesmi, ki jih je izvajal "Gallus" ali pa slovenski oktet, pa pokazal razne primere v zvezi s predavanjem. Predsednik KO se je zahvalil g. predavatelju za lepo predavanje ter predsedniku "Gallusa" in blagajniku KO g. Lovretu Janu, ker sta omogočila tako lepo uspehi večer, vsem pa za številno udeležbo.

Mladinski dom

V nedeljo, dne 10. februarja smo imeli člani Mladinskega doma svoj redni mesečni sestanek s sv. mašo za pokoj duše č. g. Janeza Klemenčiča.

Takoj po maši pa je bil sestanek. Bil je posvečen slovenskemu tisku. Zato nam je na njem g. Lojze Novak prebral odlomek romana, ki ga je sam napisal in še do sedaj ni bil objavljen. Člani so ga nagradili z dolgim ploskanjem. Zatem je bilo predavanje g. Rude Jurčeca o slov. knjigi, reviji in časopisu. Gospod predavatelj nam je prikazal zanimivosti slov. tiska v domovini, dalj časa se je

BRALI SMO...

"ALI BODO POGAŽENE DANE OBLJUBE IN ZAGOTOVILA?"

Pod tem naslovom je objavila tržaška "Demokracija" z dne 4. jan. t. l. naslednje ugotovitve:

Preteklo soboto je bilo izdano o seji ministrskega sveta uradno poročilo, v katerem je bilo med ostalim rečeno, da je "na predlog ministra za javno šolstvo ministrski svet odobril zakonski načrt za ureditev pouka v slovenščini v šolah vseh vrst in stopenj na Tržaškem ozemlju in v goriški pokrajini. Na Tržaškem ozemlju bodo obstoječe slovenske šole ohranjene; v goriški pokrajini pa bodo poleg tečajev v italijanščini ustanovljeni vzporedni tečaji v slovenščini." Po zatrdilu uradnega poročila ima ukrep "namen uresničiti člen 6. ustave, ki hoče zaščititi jezikovne manjšine, kakor tudi Spomenico o soglasju za Trst."

Uradno poročilo, iz katerega je sledilo, da bodo slovenske šole na Goriškem prenehale biti samostojni učni zavodi in da bodo na njihovo mesto stopile dvojezične šole z italijanskimi ravnatelji, je razumljivo takoj vzbudilo veliko pozornost ter obilo komentarjev in obsodb. Ko se je pa kasneje izvedelo, da naj bi zakonski načrt vseboval tudi določilo, po katerem za sprejem v slovensko šolo na Goriškem ne bo zadostovala samo navadna prošnja, temveč da bo moral vsak učenec slovenske narodnosti tudi dokazati, da je slovenščina resnično njegov materinski jezik, je bila mera polna. To je vendar prav tisto določilo, na katerega sta letos poleti Slovenska demokratska zveza in Slovenska katoliška skupnost prvi opozorili ter je nato minister Rossi poslal sporočilo, da kaj takega nikoli ne bo odobril.

Negotovost in dvom, v katerem se je znašla slovenska manjšina v Italiji, sta v toliko neprijetnejša, ker vse do danes

Vsak teden ena

Pri oknu sva molče slonela...

Pri oknu sva molče slonela, sladko je kos v goščavi pel, sladko je v cvetju seč dehtela, ki mrak jo tihi je objel.

Na polje hladna rosa pada, po nebu vnema zvezd se žar, ljubezen diha zemlja mlada, ljubezen diha vsaka stvar.

Molče ozre se ona name, Molče ozrem se jaz na njo; oko z očetom tu se ujame in z usti usta se ujemó.

pa zadržal pri slov. tisku v emigraciji. Za zanimivo in koristno predavanje se g. predavatelju ponovno zahvaljujemo.

Naše nogometno moštvo pa je to nedeljo v San Justo odigralo zanimive tekme. Sodelovalo je še sedem argentinskih klubov. Naši so odigrali tri zelo zanimive tekme in si s tem priborili drugo mesto, ter tako dobili tudi drugo nagrado.

Igre so bile zelo napete, vendar so se odigrale mirno. Našim nogometašem k uspehu čestitamo. J. M.

sploh ni bilo uradno objavljeno, kako se dejansko glasi zakonski osnutek, ki ga je minister Paolo Rossi prečital na seji ministrskega sveta.

Potruje pa se, da bi moral tudi v smislu teh načel vsak učenec slovenske narodnosti na Goriškem oddati najprej posebno prošnjo za vpis v slovensko šolo, nakar bi posebna komisija preiskovala in ugotavljala njegovo narodnost in njegovo znanje slovenskega jezika. Ni še znano, kako bo sestavljena ta komisija in kdo bodo njeni člani. Verjetno je, da bodo to mešane komisije, tako kot je to bilo predvideno v prvotnem zakonskem načrtu, proti kateremu so vse kulturne in politične organizacije slovenske narodne manjšine v Italiji že letos poleti složno protestirale ter so dosegle, da je minister Rossi dal svojo že omenjeno obljubo.

Medtem ko je bilo v prvem trenutku slišati, da je zakonski osnutek za ureditev slovenskega šolstva na Tržaškem in Goriškem popolnoma enak, z edino izjemo, da ostanejo slovenske šole na Tržaškem ozemlju samostojne, ker je to pač predvideno v londonskih določilih, se je naknadno zvedelo, da za Tržaško ozemlje menda niso predvidene omenjene komisije in izpiti za ugotavljanje narodnosti. Ni pa še jasno, ali bodo na Tržaškem lahko obiskovali slovenske šole tudi tu bivajoči jugoslovanski državljani in apolidi (begunci brez državljanstva), posebej še otroci optantov. Vsi ti smejo namreč že doslej na Goriškem obiskovati samo italijanske šole. V kolikor bi se podobno načelo uveljavilo tudi na Tržaškem ozemlju, bi bila to kršitev londonskih dogovorov, ki predvidevajo, da se vsakdo, "ki je imel prej domovinsko pravico na Tržaškem", lahko vrne in da bo užival "popolnoma iste pravice kot ostali državljani."

svetu. Vselej kadar pride človek iz taborišča, mu je treba pomagati vsaj za prvih par dni, dokler ne more sam kaj ukreniti. G. Seškar tudi obiskuje taborišča po srednji in vzhodni Nemčiji, dočim v zapadni Nemčiji more vsaj nekaj tega dela opraviti č. g. Roblek, ki je pa vezan na nemško župnijo. V Monakovem je razmeroma veliko beguncev iz Jugoslavije. Več je srbskih in hrvatskih kot slovenskih. Največ smo ostali v razgovoru z ljubeznivim dr. Pirkmayerjem, bivšim podbanom in profesorjem ljubljanskega vseučilišča. On vodi sedaj v Nemčiji posebej begunske banke, ki ima nalogo pomagati beguncem, ki se naseljujejo tam in potrebujejo sredstva za nova podjetja. Banka je mogla pomagati že tisočim. Tudi naši ljudje se poslužujejo njenih uslug.

V društvu francoskih prijateljev Jugoslavije

Moral sem hiteti nazaj v Pariz, kjer je bilo napovedanih že nekaj sestankov in razgovorov, zlasti pa poseben večer ki ga je zame priredilo društvo Francozov-prijateljev Jugoslavije. Ta večer sem bil deležen izredne pozornosti, srečal mnoge ugledne osebnosti francoske družbe in nekdanje francoske ambasadorje in druge diplomate v Beogradu. Med udeleženci je bilo posebno veliko prijateljev in znancev iz Beograda, ki sedaj žive kot begunci v Parizu. (Poro-

čilo o tem večeru smo objavili v prejšnji številki Op. ur.).

V Angliji

Predno bi odšel iz Evrope sem moral še v London. Tam so si slovenski naseljenci v Angliji že oskrbeli lasten dom, kjer imajo svoje organizacije in središče. Tudi mnogi obiskovalci iz Slovenije, ki pridejo k svojim v Anglijo na obisk, se tja zatekajo. Prišel sem ravno na Miklavževo nedeljo in v dvorani še vjel nekaj naših družin, ki so ostale po Miklavževanju, ki so ga našim otrokom priredili tisto popoldne. Slovenske stvari v Londonu neumorno zastopata prof. Franc Sekolec in Drago Lovrenčič. Duhovnik slovenskih naselbin je župnik Ignacij Kunstelj. Taki možje kot je Peter Selak, Dr. Jože Jančar in še lepo število drugih jim vneto pomagajo. Med slovenskimi naseljenci vlada lepa sloga. Uredili so si kulturne, dobrodelne organizacije kar vzorno. Tudi gospodarsko lepo napredujejo. Mnogi so si že uredili svoje domove, nekateri osnovali svoja podjetja. Imajo živahne zveze s svojci v domovini, ki jim požrtvovalno pomagajo. V Londonu je lepo število politikov, diplomatov in drugih javnih delavcev Hrvatov in Srbov. Hrvate vodi glavni tajnik HSS dr. Juraj Krnjevič, med Srbi je najuglednejši prof. Slobodan Jovanović. Imajo skupno podporno

organizacijo pod vodstvom industrialca in lastnika paroplovne družbe Ivanoviča, vsak zase pa celo vrsto posebnih združenj za razne namene. Z vsemi temi in mnogimi drugimi sem imel priliko zadajšo izmenjavo misli. Bivši minister in tajnik demokratske stranke Božidar Vlačić, ki je predsednik kulturnega odseka podpornega društva, je omogočil, da sem pri sestanku tega odseka lahko pozdravil kar polno dvorano svojih dolgoletnih znancev in prijateljev iz vseh delov in krajev Jugoslavije.

Tako mi je teh par tednov, ki so mi bili odmerjeni za bivanje v Evropi minilo kot bi zdrknil film pred očmi. Te glavne vtise sem odnesel:

1. Z velikimi osebnimi žrtvami nekaterih posameznikov je uspelo, da so Slovenci, ki so razseljeni po zapadni Evropi dobro in lepo povezani med seboj. Krajevne organizacije živahno delajo in store vse, kar je v danih razmerah mogoče. So pa naši ljudje na splošno sami člani revnih stanov in povsod primanjkuje sredstev, da bi mogli napraviti kaj večjega in obrniti nujno potrebno večjo pozornost na slovensko ime.

2. Naši mejni sosedje ob Sloveniji niso prav nič spremenili svoje miselnosti in stališča napram nam. Še vedno so živo prepričani o upravičenosti svojega starega stališča, da slovensko ozemlje spada bodisi v nemško-avstrijsko, bodisi

v italijansko področje. Nepristopni in nestrpni so. Za naše razloge, ki so abeceda mednarodne pravičnosti, so gluhi. Naše narodne manjšine vodijo enak boj z mogočnimi, trdo nasprotnimi tokovi tujih vlad in državnih uprav, kakor tudi z vplivi in močmi zasebnih družbe večinskih narodov zelo požrtvovalno, vztrajno in tudi uspešno. Zelo bridro se pozna, da so v boju za ohranitev naših narodnih postojank osamljeni, ker je Slovenija v Jugoslaviji odrezana od njih in je komunistični režim vsakemu slovenskemu demokratičnemu delu med manjšinami skrajno nasproten. Da bodo naše male narodne manjšinske skupine mogle preživeti ta čas med dvema ognjema, bi bilo treba, da pomagamo vsi. Nobena beseda priporočila za to ni dovolj močna. Nobenega dvoma ni, da gredo naše narodne manjšinske skupine vse težjim razmeram nasproti.

3. Iz Slovenije v Jugoslaviji je neprestan priliv novih beguncev. Ne moremo reči, da so to politični begunci v tistem neposrednem pomenu besede kot so bili n. pr. 1945 begunci, ko je vsakemu bila smrt za petami, pa so sendar velike žrtve tamkajšnje komunistične tiranije in z njo zvezanega zla. Na splošno so to mladi ljudje, ki pridejo in pravijo, da so šli "ker niso doma videli nikake bodočnosti". Če niso komunist, ne moreš ni-

kamor". To bežanje je ponekod že kar narodna nesreča. Po Notranjskem in Krasu so vasi, odkoder beži vsa moška mladina. Stokovno izvežbani delavci beže v trumah v svobodni svet, kjer upajo, da bodo mogli bolje uveljaviti svoje znanje in bodo svobodni ljudje. Nekatera podjetja morajo začasno ustavljati obrate, ker jim izginejo potrebni strokovni, specialni mojstri in delavci. To so posledice nesrečne zmede, ki vlada doma. Prepričati jih mi ne moremo. Skrbeti pa je treba, da nam vsi teh ljudi za vedno ne pogoltne tujina. Če bi doslej ne imeli zastopnikov Lige v Avstriji, Italiji in Nemčiji, bi jih bilo treba ustvariti. V Parizu bi naš zastopnik moral imeti vsaj nekaj za nujne podpore. Tam bi morali počasi dobiti slovensko pisarno.

4. Presenetljivi dogodki na Madžarskem in Poljskem opominjajo, da moramo biti pripravljeni na presenečenja povsod za železno zaveso. Komunistični imperij je pokazal prve močne znake slabosti. V Sloveniji sedi režim na bajonetih in samo na bajonetih. Strahovita prepirljivost med narodi Jugoslavije in med vsemi srednje evropskimi in vzhodno evropskimi narodi mu sicer podaljšuje življenje, a vendar je diktatura surove sile nad visoko kulturnimi narodi tam le "monster na lončenih nogah", kot je napisal Djilas.

SLOVENCI PO SVETU

USA
G. dr. Ludovik Puš, osrednji tajnik S. L. S., je nedavno postal direktor celotnega urada Zveze krščansko-demokratskih strank Srednje Evrope v New Yorku. S tem se je v tej pomembni mednarodni organizaciji zopet uveljavilo in utrdilo slovensko ime, kar bo samo v korist slovenski stvari. G. dr. Pušu k novemu imenovanju iskreno čestitam!

Slovenska pisarna, ki je bila doslej v Clevelandu na naslovu 6116 Glass Ave, se je 30. januarja preselila v Baragov dom in je sedaj njen naslov 6304 St. Clair Ave, Cleveland 3, Ohio.

Slov. pevski zbor "Ilirija" je pod vodstvom g. Martina Rakarja ob akciji za naročilo skladb slovenskega skladatelja Alojzija Mava zbral 30 dolarjev kot božično darilo skladatelju Mavu.

Slov. kulturno društvo "Dr. France Prešeren" v New Yorku je po uspelem miklavževanju postavilo na oder božični misterij "Henrik, gobavi vitez".

Slov. pevski zbor "Korotan" v Clevelandu je izdal gramofonsko ploščo z naslovom "Tebi in o tebi poem".

Dramatsko društvo "Lilija" v Clevelandu je v začetku januarja postavilo na oder Vombergarjevo dramo "Vrnitev".

Za Božič je v Clevelandu izšla prva številka družinskega lista "Ozare". V prvi številki izdajatelj pravi, da bodo "Ozare" izhajale vsaka dva meseca na 16 straneh in da naročnina znaša letno Dol. 2.50. Izdaja jih pa Slovenska pisarna v Clevelandu.

V Chicago so v januarju prispeli: K bratu Janku Burjaku sestra Marija iz Avstrije, iz Vel. Lašč k možu Jakobu Stražiščarju žena Josefina in sin, Alojzij Grašič je dobil iz Avstrije zaročenko gđc. Minko Strmšek, s Portugalske je pa prišel J. Jošt. V istem mestu so se pa januarja poročili: Stanko Vlašič z Marijo Pečarič, Alojzij Grašič z Minko

Strmšek in Cvetka Koščak z Johnom Tiedman.

Slovensko društvo Triglav v Milwaukee je januarja meseca postavilo na oder Lipahovo veseligr "Glavni dobiček".

KANADA

Peterčkove poslednje sanje so v nedeljo 23. decembra privabile v cerkveno dvorano v Torontu veliko Slovencev. Igra je postavil na oder dramatski odsek prosvetnega društva Baraga. Ponovili so jo 30. decembra. V vlogi malega Peterčka se je posebno postavil mali Aleksander Ponikvar. Igrri odgovarjačo scenerijo je napravil Anton Furlani, nazadnje pa še akad. kipar in slikar Franče Gorše, ki se je tiste dni ravno mudil v Torontu.

Vsak Slovenec, ki se naseli v Torontu, spada v slovensko župnijo Marije Pomagaj, razen, če se izrecno vpiše v tisto angleško župnijo, na področju katere stanuje. V slovensko župnijo so se v zadnjem času prijavili: Rudi Zafred, Jože Bajc s svojo ženo Terezijo, Avguštin Gerbec, ga Ernesta Šurmaj s hčerko Marto in možem Romanom (Ukrajincem), Helena Sejd, Ernest Gomboc, Franc Kolarič, Ferdinand Makove, Feliks Ravter, Hubert Kante, Avgust Bukovec, Jože Strucelj, Ivan Šajnovič, Lojze Žižek z ženo Ivanko, A. Janko, Miha Tomšič, Marsilio Maran, Peter Pavan, Aldo Topatigh, Joe Vamplin in dr. Viktor Antolin z ženo Ivanko in otroki Ivanko, Anko in Vido.

AVSTRALIJA

Slovenski klub v mestu St. Albans, Victoria, se je preimenoval na zadnjem občnem zboru v "Slovensko društvo Triglav". Občni zbor je bil 16. decembra. Na njem so odborniki podali svoja poročila o delovanju v pretekli poslovni dobi. Iz poročil je razvidno, da imajo v tem kraju tudi slov. mladinski pevski zbor, ki ga vodi g. Ivan Cerkvenik. Ta zbor je nastopil z izbranim programom

SAN MARTIN

V petek, 15. februarja t. l. je umrl stari slovenski naseljenec Franc Adamič, star 58 let, doma iz vasi Spodnje Blato pri Grosupljem. Svoj čas je imel opekarsko podjetje v mestu Rosario, nato pa se je preselil v Bs. Aires, kjer je nadaljeval to delo. Pred štirimi meseci se je moral podati v bolnišnico, kjer je bil operiran na raku. Opuščen iz bolnišnice je dobil zadnje zatočišče v slov. gostoljubni hiši gospe Polak v mestu Munro, kjer sta mu bila v zadnjo pomoč ga Polak in g. Nace Košir. Tam je Adamič tudi umrl. Bil je vedno zaveden Slovenec, navdušen pevec in veren mož. Umrl je previden s sv. zakramenti. Pokopali so ga na pokopališču v mestu Olivos. Pogrebne obrede je opravil duh. svetnik č. g. Karel Škulj, ki se je od rajnega tudi poslovil ob odprtem grobu. Naj mu bo lahka argentinska zemlja.

V farni cerkvi v San Martinu je bil dne 17. februarja krščen Janez Jerman, sin Janeza in Ane Vombergar. Čestitamo.

Družabna prireditve Slovenske Besede se je vršila v soboto zvečer v prostorih kluba Excelsior v Santos Lugares. Prireditve je uspeła nad vse pričakovanje ob veliki udeležbi rojakov. Nanjo so prišli iz vseh strani Vel. Bs. Airesa. Zopet je vzbujal veliko pozornost bogat srečolov. Najbolj privlačne so bile originalne oljnat slike naših domačih umetnikov Jošta, Makeka in Papeža ter rezbarska umetnina Vinka Petkovška. Odlično je igral Harmony Jazz, v odmorih pa je prijetno zaigral na harmoniko g. Jenko. Zopet se je pokazalo, da ljudje radi pridejo na družabne prireditve Slovenske Besede.

ob prihodu p. Bazilija. Za predsednika društva je bil znova izvoljen Jože Vah, v odbor pa naslednji: podpredsednik Franjo Golec, tajnik Marko Zitterschlagger, blagajnik Ivan Štern, gospodar Ignac Lipič in kulturni referent Ivan Cerkvenik. Odborniki so: Stanko Zitterschlagger, Ludvik Tušek, Martin Čibin, Anton Furjan in Ivan Erjavce. V nadzorni odbor pa Vilče Čibej in Jože Turk.

Pakete za domovino

vsakovrstne, kakor tudi zdravila, šivalne stroje, radijske aparate, dvokolesa itd. najbolje in najceneje pošilja

Jadran - Pak

Charcas 769. Blizu Retira. TE 31-8788 Buenos Aires

Uradne ure od 15-19 ure, ob sobotah od 11-13 ure.

Pismena naročila, kakor tudi denar, pošiljajte po giro postal ali z bančnim čekom na

ZDENKA KALEČAK

Casilla de Correo 340 - Buenos Aires Vsi paketi so zavarovani in prispejo v 21 dneh.

Znatno znižane cene!

DRUŠTVENI OGLASNIK

Da ni revščine med Slovenci, pravite. Obrnite se, prosim, na socialnega referenta Društva Slovencev, pa Vam bo povedal, da je celo v bogati Argentini nekaj slovenskih družin, ki nimajo dovolj kruha, ki si ne morejo kupiti potrebnega perila, obutve, obleke. Se žudite? Toda to je čista resnica. Med nami je več brezposelnih, starostno onemoglih, bolnih, slaboumnih, slabo plačanih. Društvo Slovencev ima vse te rezeve v evidenci in jim tudi pomaga. Toda ta pomoč je majhna, je nezadostna, ker ni na razpolago dovolj sredstev. Sredstva za to pomoč slovenskim revežem dajejo člani Društva Slovencev. Zato je velika dolžnost vseh slovenskih izseljencev in posebej še slovenske mladine, ki primerno zasluži, da postanejo člani Društva Slovencev in s tem pomagajo revežem med nami.

CRKVENI OGLASNIK

Lanús

V farni cerkvi sv. Jožeta bo v dneh 25., 26. in 27. štiridesetno čiščenje, h kateremu so vabljivi Slovenci v sledečem redu: Ob 8. uri sv. maša, od 9. do 10. ure žene in dekleta, od 14. do 15. otroci, od 19. do 20. ure molitvena ura, ob 20.30 zaključni blagoslov.

OBVESTILA

Peti socialni dan se bo ob navzočnosti škofa dr. Gregorija Rožmana vršil v nedeljo, 17. marca dopoldne.

II. letošnji izlet Slovenske kulturne akcije bo v nedeljo 3. marca t. l. na Quinta de los Dos Leones (Villa Sta. Maria de Lujan) v San Miguelu, kjer smo bili že lani tudi. Dovož z železnice San Martin, kolektivi 1 (sivi), 57, 192 itd. S koledvora San Miguel je kinta nekaj kvader na levo. Sv. maša bo ob pol enajstih v kapeli na kinti, nato kava in kratka konferenca ob triletnici

JAVNI NOTAR

Francisco Raul Cascante

Escribano Público

Uruguay 387

T. E. 40 - 1605

Buenos Aires

NAKUP - PRODAJA

hiš — stanovanj — stavbišč — posestev — trg. in ind. podjetij
Posojila — Udeležbe — Družabništva

Realitetna pisarna

Janko Žirovnik

Martillero Público Nacional

URUGUAY 955 - 1° piso

T. E. 41-2217, 44-2967

Capital

DORREGO 2645 - 1° D

T. E. 71-1223

"EUROPAK"

CANGALLO 439, oficina 119, I nadstropje

T. E. 30 - 5224

Buenos Aires

pošilja v domovino iz svojega skladišča v Trstu vsakovrstne pakete z živili, šivalne stroje, dvokolesa, radijske aparate, škroplilnice za vinograd in podobno.

Pošiljamo pakete, ki so po najnovejših predpisih oproščeni carine. Pošiljamo tudi vse vrste zdravil v letalsko pošto in pakete iz Argentine z živili in blagom, ki jih stranke same prinesejo. Paketi prispejo iz Trsta v roke prejemnika v okoli 25 dneh in so v celoti zavarovani. Prodaja ladijskih in letalskih vozniških kart za vse ladijske ter letalske družbe po uradnih cenah.

Uradne ure od 9.30 do 19. ob sobotah od 9. do 12.30

Naročila in denarna nakazila pošiljate na

EUROPAK - CANGALLO 439, of. 119, 1-er. piso - Buenos Aires

FRANC WERFEL — Prevedel: KAREL MAUSER

(24)

PESEM O BERNARDKI

S. Fischer Verlag, Frankfurt am Main

Štirinajsto poglavje

Tajen posvet brez zaključka

V svoji pisarni na Rue de Borg hodi župan Lacadé nemirno sem in tja. Obleden je v dolg suknjič, ki je okrašen s trobarvno pasico, zakaj pred pol ure je bil navzoč pri svečani ceremoniji. V gumbnici mu žari kot vedno rozeta častne legije. Toda glava mu je zamračena. Gladko obrita viseča lica, pod katerimi jasno izstopa železnosiva brada, so še bolj vijoličasta kakor sicer. Vzrok njegove nevolje leži na zeleni mizi, pred katero sedi tajnik Courrèges, oče rdečelase Anete iz dekleške gručice, ki se je sklenila okoli Jeanne Abadie. To je službeni dopis iz Argèlesa, ki ga je lastnoročno podpisal podprefekt Duboé.

"Župana v Lourdu prosimo, da kar mogoče hitro pošlje poročilo o tamkajšnjih nemirih in obenem javi, kakšne ukrepe je podvzel, da te nemire zatre."

"Ali naj ukazem zapreti samo presvet Devico?" vpije Lacadé. "Za to nisem pristojen. To je naloga cesarskega državnega tožilca. On more napraviti poizvedbe preko žandarmerije. Država je država, občina pa je občina. Jaz sem občina. Videti je, da je spoštovanemu podprefektu ta razlika nepoznana..."

"Toda tudi mi moramo nekaj ukreniti, gospod župan," pripomni Courrèges.

"Kdo ve to bolje kot jaz?" Ozlovoljen potegne sveženj časopisnih izrezkov iz predala.

"Ves vladni tisk nas vlačí po zobeh in Pariz se nam smeje..."

Courrèges, ki venomer gleda proti vratom, šepne:

"Gospod župan, mislim, da gospoda že čakata..."

Lacadé se vzravna, potegne iz žepa glavnik in prične hitro česati svojo uporno brado.

"No, sedaj, Courrèges, naj kar pride. Sicer je konferenca tajna, toda vi ostanite v predsobi, če bi slučajno potreboval kakšno pričo."

Župan stegne roke proti cesarskemu javnemu tožilcu in proti policijskemu komisarju.

"Zmotil sem vajin nedeljski počitek, gospoda, 'ju. je pozdravil s svojim sonoreim govorniškim glasom. "Toda kot vrhovni glavar našega mesta ne bom mogel več dolgo izhajati brez pomoči civilnih oblastev. Slučaj je res kočljiv. Prejel sem že službeno vprašanje podprefekta. Na pretiran način govori o nemirih. Enako dela ves liberalni tisk, ki je končno našel grižljaj ob našem revnem mestu. Postajamo žalostno središče javnega zanimanja. Odkrito priznam, da bi mi bil ljubši upor kopačev škrlila ali upor gozdnih delavcev, kakor pa ta nemir, ki nima ne glave ne repa. Na vsak način bi bilo manj blamaže. Jaz, ki sem vložil ves svoj čas in vse svoje sile v to, da bi moderniziral naš ubogi Lourdes, stojim pred razpadom svojih

načrtov. Ali mi bodo po tem bolečem dogodku sploh dovolili priključitev železniške zveze? Ne zdi se mi. In nova vodna napeljava? To lahko kar pokopljem. In tujski promet iz Pariza? In zdravilni vrelci, ki smo jih s pomočjo znanosti kanili priključiti iz zemlje? Vse bo šlo k vragu. Kateri Parižanov si bo upal priti v gnezdo, kjer ni nobenega zdravilišča, pač pa umazane votline, kjer se preganjajo srednjeveške prikazni? Gre za nekaj več kakor za navadni klepet male prevarantke oziroma neumnice..."

"Predlagam," prekine plešasti to jere-miadao, "da si najprej ogledamo zadevo s pravnega stališča..."

"To je vaš posel, gospod," vzdihne župan in se zlekne v fotelj, zapre oči in sklene roke na zelo obilnem trebuhu. S strastjo po presenetljivih izsledkih, ki vsakega dobrega jurista spravijo v živahnost, je kljub mrzlični gripi Vital Dutour prišel:

"Golo dejstvo, gospoda, je sledeče: štirinajstletno dekle nizkega pokolenja in ne preveč razvite pameti zatrjuje, da ima nadnaravne prikazni. V tem dejstvu po veljavnem kazenskem zakoniku ni nobenega pregreška niti zločina in nam torej ne nudi nobenega pravnega prijema. Če bi se deklica v tem prikazovanju sama označila za sveto Devico ali Mater božjo, bi se moglo z njo in težavo ugotoviti, da je to prestopek proti religioznemu čutu. Mala Soubirous pa govori vedno, kakor jaz vem, samo o "Gospe", o "mladi Gospe", o "lepi Gospe". Kakor so sicer ti nepriljavni izrazi naivni, skoraj bi mogel reči, za ver-ni čut nesramno naivni, vendar niso v pravem oziru nikak prestopek, kajti

ESLOVENIA LIBRE

Redacción y Administración:
Ramón Falcón 4158, Buenos Aires
Argentina

CORREO ARGENTINO Central B	FRANQUEO PAGADO
	Concesión Nº 5775
	TARIFA REDUCIDA
Registro Nacional de la Propiedad Intelecual No. 527777	Concesión Nº 3824

ustanovitve SKA. Jedila in pijačo boste lahko dobili tam, kot žadnjč na Hiawathi. Vabimo člane in prijatelje.

Za postni čas priporoča SKA Knjižico "Križev pot prosečih" s pesnitvijo Vladimirja Kosa in v opremi kiparja Franceta Goršeta.

Na pristavi v Moronu bo v nedeljo 24. II. 1957 popoldne sestanek za naraščaj-nike. Po sestanku telovadba pod vodstvom g. Tomince. Ne pozabi na telovadno opremo. S sabo povabi svojega prijatelja! Odbor SFZ.

VIII. redni občni zbor Slov. fantovske zveze bo v nedeljo dne 3. marca 1956 ob 16. uri pop. na Pristavi v Moronu. Za vse člane je udeležba obvezna. Opozarjamo na točnost. Odbor.

PAKETE ZA DOMOVINO

preko Trsta

pošilja najceneje

LJEPOS LAV PERINIĆ

Chacabuco 93, Buenos Aires

Uradne ure:

od 10. do 12. in od 15. do 20. ure.

Pismena naročila in denar (ček ali giro postal) iz Republike Argentine

pošiljajte na naslov

LJEPOS LAV PERINIĆ

Casilal de Correo 1744

Buenos Aires